

SÖKANDE

AkzoNobel Surface Chemistry Aktiebolag, 556013-8983
444 85 Stenungsund

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

SAKEN

Ansökan enligt miljöbalken om tillstånd till produktion av fettkemiska produkter vid befintlig fabrik i Stockviksverken, Sundsvall

Avrinningsområde: 41/42 N: 6913440 E: 621860

DOMSLUT

A. Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Akzo Nobel Surface Chemistry AB (**Bolaget**) tillstånd enligt miljöbalken för en produktion av upp till 70 000 ton fettkemiska produkter per år vid Bolagets anläggning i Stockviksverken i Sundsvalls kommun.

B. Prövotid

Utredningar

- A. Senast ett år efter det att den nya utbyggda och modifierade reningsanläggningen för processavloppsvatten tagits i drift, ska Bolaget till mark- och miljödomstolen inge redovisning med förslag till slutliga villkor beträffande utsläpp till vatten av COD/TOC och kväve från reningsanläggningen. Analys och mätning av COD ska ersättas med analys och mätning av TOC. Bolaget ska inom samma tid även göra en kemisk/biologisk karakterisering av avloppsvattnet och redovisa denna samt de eventuella åtgärder som Bolaget vidtagit eller ämnar vidta med anledning av resultatet av karakteriseringen. Utredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten.
- B. Senast 18 månader efter det att tillståndet vunnit laga kraft ska Bolaget till mark- och miljödomstolen redovisa utredning av utsläppet till vatten från brännugnen av dioxiner och furaner, kvicksilver, kadmium, tallium, arsenik,

Dok.Id 193072

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

bly, krom, koppar, nickel, zink, kobolt och suspenderade ämnen. I utredningen ska Bolaget redovisa möjliga åtgärder för att minska utsläppen, kostnader för detta, samt redovisa hur utsläppen påverkas av utökad produktion. I utredningen ska även förslag till slutliga villkor ingå. Utredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

C. Senast ett år efter det att tillståndet vunnit laga kraft ska Bolaget till mark- och miljödomstolen ta fram och redovisa underlag för fastställande av slutliga villkor enligt nedan. Även kostnader för olika åtgärder samt förslag till slutliga villkor ska anges.

- Redovisning av dagens energiflöden med energiflödesdiagram där bränsleinsats, energiomvandlingar, värmeförbrukning och elförbrukning redovisas uppdelat på de olika fabriksenheter.
- Redovisning av energieffektiviseringsåtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra, kostnader för dessa och uppskattad energibesparing per åtgärd samt vilka åtgärder Bolaget åtar sig att genomföra och redovisa motivering till varför det enligt Bolagets uppfattning är orimligt enligt 2 kap 7 § miljöbalken att genomföra övriga redovisade åtgärder.
- Redovisning av specifik energianvändning, uppdelad på el respektive värme, uttryckt i t.ex. MWh per ton producerade fettkemiska produkter, före och efter vidtagande av energieffektiviseringsåtgärder.
- Redovisning av vilka möjligheter det finns till energiåtervinning från förbränningsugnen.

Provisoriska föreskrifter

Under prövotiden och till dess annat beslutas ska följande provisoriska föreskrifter gälla:

- P1. Utsläppet av kväve till vattenrecipienten får som begränsningsvärde ej överstiga 5 ton per månad eller 50 ton per år. Villkoret är uppfyllt om minst tio av tolv månadsvärden innehålls under kalenderår och årsvärdet underskrids.
- P2. Utsläppet av COD till vattenrecipient får som begränsningsvärde ej överstiga 5 ton per månad eller 50 ton per år. Villkoret är uppfyllt om minst tio av tolv månadsvärden innehålls under kalenderår och årsvärdet underskrids.
- P3. Vatten som släpps ut från förbränningsugnen får som riktvärde inte innehålla mer än följande mängder föroreningar:
Dioxiner och furaner	0,3 ng/l
Kvicksilver	0,03 mg/l

Kadmium	0,05 mg/l
Tallium	0,05 mg/l
Arsenik	0,15 mg/l
Bly	0,2 mg/l
Krom	0,5 mg/l
Koppar	0,5 mg/l
Nickel	0,5 mg/l
Zink	1,5 mg/l
Suspenderade ämnen	45 mg/l

Utsläppen ska kontrolleras genom att Bolaget minst en gång per månad ska ta ut ett flödesproportionellt dygnsprov som ska analyseras. Dioxiner och furaner ska mätas två gånger per år.

- P4. Förbränningsanläggningen ska uppfylla vad som stadgas i 32 § 1 st. pkt 1 förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

C. Slutliga villkor

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedanstående villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget uppgett och åtagit sig enligt ansökan eller i övrigt i målet.

Reningsanläggning

2. En ny utbyggd reningsanläggning för processavloppsvatten ska tas i drift senast två år efter det att tillståndet vunnit laga kraft. Befintliga och tillkommande reningsanordningar ska alltid drivas så att utsläppen av föroreningar under normala driftförhållanden blir så små som möjligt. Process får ej drivas utan att avsedda renings- och skyddsanordningar eller avsedd reservutrustning härför är i funktion, såvida avbrottet ej är tillfälligt eller beror på regelbundet återkommande underhåll och tillsyn samt uppenbart är av mindre betydelse från miljöskyddssynpunkt. Bolaget ska snarast anmäla fel i reningsanläggningar, skyddsanordningar och liknande till tillsynsmyndigheten.

Förbränningsanläggningen

3. Högst 10 000 m³ processvatten får behandlas i anläggningen årligen.
4. Flöde och temperatur ska mätas kontinuerligt på utgående vatten från förbränningsanläggningen.

Buller

5. Buller från verksamheten ska begränsas så att inte högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde uppkommer utomhus vid bostäder än

50 dB(A) dagtid vardagar måndag - fredag (kl. 07.00-18.00),

40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-07.00).

45 dB(A) övrig tid

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22.00-07.00).

Ekvivalentvärdena ska för dag och kväll beräknas för hela tidsintervallet. För natt ska beräkningen ske timvis. De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom mätning och beräkning vid fasta kontrollpunkter. Kontroll ska ske inom ett år från det tillståndet har tagits i anspråk och därefter vid ändring av verksamheten om ändringen kan föranleda högre bullernivåer, dock minst vart tredje år.

Kemiska processer

6. Processkemikalier får bytas till andra processkemikalier endast om den nya kemikalien inte är sämre ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt än den tidigare kemikalien. Bolaget ska till tillsynsmyndigheten anmäla utbyte av kemikalier minst två månader innan detta genomförs. Tillsynsmyndigheten ska godkänna att nya processkemikalier används.

Kemikaliehantering

7. Alla tankar som används för lagring av råvaror, mellanprodukter samt produkter ska vara invallade senast under 2015. Senast 2018 ska alla äldre invallningar avsedda för brandfarliga varor kunna innehålla den största tankens volym jämte 10 % av övriga tankars volym inom invallningen.

Produkter som lagras i för transport avsedda behållare får förvaras utomhus på hårdgjord yta på sådant sätt att eventuella utsläpp inte förorenar mark och miljö.

Utsläpp till vatten

8. I reningsanläggningen för vatten ska i normalfallet både processavloppsvatten och dagvatten behandlas före utsläpp till recipient. Vid höga belastningar på dagvattensystemet ska avloppsreningsanläggningen kunna behandla allt utgående processavloppsvatten medan vid sådana tillfällen delar av dagvatten-

mängden, utan inblandning av processavloppsvatten från verksamheten, under begränsad tid, ska kunna ledas förbi reningsanläggningen.

9. Processavloppsvatten som inte lämpar sig för behandling i reningsanläggningen får ledas till förbränningsanläggningen.
10. Bolaget ska utföra och ta i drift en utbyggnad och modifiering av anläggningen för processavloppsvattnet enligt redovisad "Förstudie angående kväverening av processavloppsvatten" daterad 2011-09-22. Idrifttagningen ska ske inom två år från det Bolaget meddelat tillsynsmyndigheten att det nya tillståndet ska tas i anspråk.
11. Senast ett år efter det att tillståndet vunnit laga kraft ska Bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa en ny dagvattenutredning. Utredningen ska bl.a. avse dagvattensystemets utbredning i plan, där utsläppspunkter ska identifieras och vattnet karakteriseras och kvantifieras. Karakteriseringen ska omfatta kemiskt innehåll, toxicitet och biologisk nedbrytbarhet. Utredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
12. Senast ett år efter det att tillståndet vunnit laga kraft ska allt renat avloppsvatten och skrubbevatten från förbränningsanläggningen avledas till Svartviksfjärden med gemensam utloppspunkt.
13. Bolaget ska, när nuvarande kylvattenledning i Vaplebäcken slutat användas, i samråd med tillsynsmyndigheten avgöra om denna ledning ska tas upp eller ej. Även kommunens nämnd för miljöfrågor ska erbjudas möjlighet att delta i samrådet. Om Bolaget och tillsynsmyndigheten ej kan enas om frågan, får den hänskjutas till mark- och miljödomstolen för avgörande.

Utsläpp till luft

14. För utsläpp till luft från förbränningsanläggningen får följande värden vid 11 % O₂-halt som dygnsmedelvärden inte överskridas:

Stoft	50 mg/nm ³ torr gas
Totalt organiskt kol (TOC)	10 mg/nm ³ torr gas
Väteklorid (HCL)	10 mg/nm ³ torr gas
Vätefluorid (HF)	1 mg/nm ³ torr gas
Svaveldioxid (SO ₂)	50 mg/nm ³ torr gas
Kväveoxider (NO _x)	400 mg/nm ³ torr gas

Mätning ska ske minst en gång per år.

15. För utsläpp till luft från förbränningsanläggningen får följande värde omräknat till 11 % O₂-halt som dygnsmedelvärde inte överskridas mer än 3 % av dygnen under ett kalenderår:

Kolmonoxid (CO) 50 mg/nm³ torr gas

16. Summan av utsläppen till luft från förbränningsanläggningen av nickel, kobolt och koppar får inte överstiga 0,5 mg/nm³ torr gas vid 11 % syrehalt.

Mätning ska ske minst en gång per år.

17. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten vid behov vidta åtgärder för att begränsa luktstörningarna.

18. Blåsgaser från hydreringen ska avbrännas i fackla med en höjd av minst 13 m över mark.

19. Utsläpp till luften från aminderivatanläggningen ska ske minst 5 m över tak.

20. Mätningar av VOC-utsläpp ska ske en gång vartannat år med den teknik som vid tiden bedöms mest ändamålsenlig. Tekniken ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Om det sammanlagda utsläppet av VOC överskrider 60 ton per år ska Bolaget undersöka orsakerna härtill samt redovisa resultatet av undersökningen tillsammans med en tidsatt åtgärdsplan till tillsynsmyndigheten inom en månad från konstaterat överskridande eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

21. Bolaget ska senast sex månader efter det att tillståndet vunnit laga kraft, till tillsynsmyndigheten redovisa en utredning beträffande möjligheterna att reducera utsläpp av ammoniak från facklan.

Säkerhetsrapport

22. Bolaget ska senast sex månader efter det att tillståndet vunnit laga kraft, till tillsynsmyndigheten inge en ny uppdaterad säkerhetsrapport för befintlig verksamhet beaktande spridningsberäkningar m.m. för en produktion av 70 000 ton fettkemiska produkter.

Kontroll av verksamheten

23. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram som möjliggör bedömning om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska tas fram i

samråd med tillsynsmyndigheten och lämnas till denna senast tre månader efter det att mark- och miljödomstolens dom vunnit laga kraft.

Nedläggning av verksamheten

24. Bolaget ska minst tre månader före det att delar av eller hela verksamheten läggs ned, meddela tillsynsmyndigheten om detta förhållande.

Delegering

Med stöd av 22 kap. 25 § miljöbalken överlåter mark- och miljödomstolen åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan anses påkallade beträffande

- a. avbrott i reningsanläggningens eller skyddsanordningens funktion enligt villkor 2
- b. Bolagets anmälan enligt villkor 6
- c. dagvatten som leds förbi reningsanläggningen enligt villkor 8
- d. Bolagets utredning enligt villkor 11
- e. eventuellt upptagande av tidigare kylvattenledning i Vaplebäcken enligt villkor 13
- f. resultatet av Bolagets utredning enligt villkor 21
- g. vilket omräkningstal som ska gälla vid utbyte avanalyser av COD till analyser av TOC.

D. Övrigt

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen finner att den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Igångsättningstid

Den tillståndsgivna verksamheten i utökad del ska ha satts igång inom 2 år efter det att tillståndet vunnit laga kraft vid påföljd att tillståndet i denna del i annat fall förfaller.

Bolaget ska skriftligen meddela mark- och miljödomstolen samt tillsynsmyndigheten när man tar tillståndet i anspråk.

BAKGRUND

Bolaget bedriver sedan länge tillverkning av en rad olika kemiska produkter vid övre fabriken vid Stockviksverken. På 1950-talet startade den fettkemiska industri som är föregångare till dagens verksamhet. Fabriken har sedan starten byggts ut och effektiviserats i omgångar.

Fabriksområdet är beläget ca 7 km söder om Sundsvall, strax väster om E4:an. Hela området är omgivet av skog och närmaste bostadsbebyggelse är Vapelnäs som ligger ca 700 meter från fabriksområdet. Norr och väster om fabriksområdet rinner Vaplebäcken vilken mynnar i Svartviksfjärden som är den del av Sundsvallsbukten där Ljungan rinner ut i havet.

Planförhållanden

För närvarande pågår planering för en omdragning av E4:an till ett läge väster om fabriken. För att möjliggöra vägbygget upphävdes under 2009 delar av den gamla detaljplanen. Fabriksområdet ligger inte inom det område som berörs av upphävandet. Delar av det skyddsområde på 500 m runt fabriken som angavs i tidigare plan berörs dock. En karta där gränserna för detaljplanen framgår tillsammans med sträckningen av den planerade dragningen av E4:an bifogas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Gällande detaljplan medger ansökt verksamhet.

TIDIGARE BESLUT

Gällande tillstånd

Koncessionsnämnden lämnade genom beslut 1977-05-05 (nr 62/77) dåvarande Kema Nord AB tillstånd till verksamheten vid Stockviksverken.

I beslut 1984-03-27 (nr 76/84) lämnade Koncessionsnämnden tillstånd att öka produktionen till 24 000 ton fettkemiska produkter per år, och i beslut 1986-05-14 (nr 73/86) lämnades tillstånd till nuvarande produktion av 35 000 ton/år fettkemiska produkter.

Villkor avseende utsläpp av föroreningar till vattenrecipienten har varit föremål för olika prövotider och slutliga villkor meddelades i dom 2001-11-08 (M 144-99).

Övriga villkor för tillstånden har dels meddelats i ovannämnda beslut från 1986 dels från beslut 1996-10-25 (nr 152/96).

Dessutom har uttag av vatten från Ljungan reglerats i dom 1983-06-01 från Vattendomstolen, Östersund.

Nu aktuella villkor för den fettkemiska fabriken är följande:

Allmänna villkor

1. Generellt gäller för tillståndet, om annat ej framgår av nedan angivna allmänna och särskilda villkor, att verksamheten - inklusive åtgärder för att reducera vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen - skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angett eller åtagit sig. Mindre ändring av produktionsprocess eller reningsförfarande får dock vidtas efter godkännande av länsstyrelsen. Som förutsättning för länsstyrelsens godkännande skall gälla att ändringen bedöms inte kunna medföra ökning av förorening eller annan störning till följd av verksamheten. Om länsstyrelsen inte godkänner föreslagen ändring, äger bolaget underställa frågan Koncessionsnämndens avgörande.
2. Befintliga och tillkommande reningsanordningar skall alltid drivas så att utsläppen av föroreningar under normala driftförhållanden blir så små som möjligt. Process får ej drivas utan att avsedda renings- och skyddsanordningar eller avsedd reservutrustning härför är i funktion, såvida avbrottet ej är tillfälligt eller beror på regelbundet återkommande underhåll och tillsyn samt uppenbart är av mindre betydelse från miljöskyddssynpunkt.
3. Avfall (restprodukter) från verksamheten skall omhändertas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angett. Bolaget skall dock i samråd med länsstyrelsen närmare utreda förhållandena på industri tippen och, därest deponeringen inte nu kan avvecklas, begränsa denna till enbart inert och från vattenföroreningssynpunkt riskfritt material samt därvid också utarbeta förslag till områdets slutliga iordningställande. Länsstyrelsen äger i denna fråga liksom med avseende på avfallshanteringen i övrigt meddela erforderliga anvisningar för att begränsa olägenheterna härav.
4. Bolaget skall i samråd med länsstyrelsen företa bullermätningar och vidta skäligen åtgärder i syfte att begränsa bullerstörningarna för omgivningen till följd av verksamheten vid bolagets anläggningar. Målsättningen för åtgärderna skall vara att nedbringa den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostadsområde, i vad denna nivå påverkas av bolagets verksamhet, så att den om möjligt inte överstiger 55 dB(A) under dagtid (kl. 07-18), 50 dB(A) under kvällstid (kl. 18-22) och 45 dB(A) nattetid (kl. 22-07). Nattetid bör dessutom undvikas att momentanvärden överstiger 60 dB(A). Om hörbara toner och/eller impulsljud förekommer, skall de angivna ljudnivåerna minskas med 5 dB(A).
5. Plan för åtgärder mot okontrollerade utsläpp till mark- och vattenområden och luft av farliga ämnen i samband med lagring, hantering och processer skall jämte förslag i övrigt till katastrofberedskap för verksamheten av bolaget senast den 1 oktober 1977 inges till länsstyrelsen för godkännande. Det åligger vidare bolaget att i detta syfte samt för erforderlig kontroll av verksamheten vid Stockviksverken med angivande av koncentrationer, mängder, transport m.m. hålla länsstyrelsen kontinuerligt informerad om använda råvarors och tillverkade produkters miljöfarlighet.
6. I fråga om svavelhalten i använd eldningsolja skall gälla vad som därom allmänt stadgas för orten.
7. Bolaget skall upprätta och dokumentera rutiner för drift, underhåll, utbildning samt internkontroll.
8. Bolaget skall senast inom tid som tillsynsmyndigheten bestämmer ge in förslag till reviderat kontrollprogram.

Fettkemiska fabriken

9. Bolaget skall i samråd med tillsynsmyndigheten vidta åtgärder - till exempel installation av skrubber och översyn av ventilations- och gasledningssystem - för att begränsa luktstörningarna till en acceptabel nivå.
10. Toxiskt förorenat avloppsvatten skall uppsamlas i en utjämningsbassäng och därifrån ledas till förbränning i den särskilda förbränningsanläggningen härför. Utjämningsbassängen skall, med hänsyn till att driftstörningar kan uppkomma i förbränningsanläggningen, medge lagring av avloppsvattnet upp till en vecka. En plan för hur avloppsvattnet skall tas om hand när förbränningsanläggningen är ur funktion skall redovisas till länsstyrelsen, som vid behov äger föreskriva erforderliga åtgärder.
11. Blåsgaser från hydreringen skall avbrännas i fackla med en höjd av 13 m över mark.
12. Utsläpp till luften från aminderivatanläggningen skall ske minst 5 m över tak.

Utsläpp av föroreningar till vattenrecipienten

13. Kväve: Utsläpp av kväve får som riktvärde inte överstiga 5 ton per månad och som gränsvärde inte överstiga 50 ton per år.
14. COD: Utsläpp av organiskt material får som riktvärde inte överstiga 5 ton per månad och som gränsvärde inte överstiga 50 ton per år.

Drift av reningsanläggningen

15. Bolaget skall i samråd med tillsynsmyndigheten utarbeta och genomföra åtgärder så att både processavloppsvatten och dagvatten i normalfallet kan behandlas i avloppsreningsanläggningen före utsläpp till recipient. Åtgärderna innebär, att även vid höga belastningar på dagvattensystemet avloppsreningsanläggningen skall kunna behandla allt utgående processavloppsvatten medan vid sådana tillfällen delar av dagvattenmängden, utan inblandning av processavloppsvatten från verksamheten, under begränsad tid skall kunna ledas förbi reningsanläggningen. Miljödomstolen överläter i enlighet med 20 § miljöskyddslagen åt tillsynsmyndigheten att fastställa typ av åtgärd och eventuella villkor för genomförande härav.

ANSÖKAN

Bolaget har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken till produktion av fettkemiska produkter om totalt 70 000 ton utlevererad produkt per år vid Övre fabriken, Stockviksverken, Sundsvalls kommun, allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som beskrivs i miljökonsekvensbeskrivning samt övriga bifogade handlingar i målet.

Ansökan är föranledd av en utökning av produktionen av fettkemiska produkter från dagens maximalt 35 000 ton utlevererade produkter till 70 000 ton utlevererade produkter.

Verksamheten kommer i stort sett att bedrivas som tidigare och den utökade produktionen kommer huvudsakligen att kunna åstadkommas genom trimning och effektivisering av befintlig anläggning.

Verksamheten

Den fettkemiska produktionen baseras på fettsyror och fettalkoholer och sker i fyra olika anläggningar.

I nitrileringsanläggningen tillverkas nitriler, amider och estrar från fettsyror.

I hydreringsanläggningen tillverkas flytande och fasta fettaminer, dels för direkt försäljning och dels för vidare bearbetning. Här sker även metylering av primära och sekundära aminer till tertiära aminer samt aminering av alkoholer med ammoniak.

I destillationsanläggningen renas primära och sekundära aminer samt nitriler genom destillation för att framställa rena produkter.

I aminderivatanläggningen tillverkas fasta eller flytande aminprodukter. Additionsprodukter mellan aminer eller alkoholer och akrylnitril tillverkas också.

Förutom fabriken i Stockvik har Bolaget ytterligare en fabrik i Stenungsund. Verksamhet bedrivs också i Belgien samt i USA. Bolagets huvudkontor är beläget i Chicago, USA.

Råvaror

De råvaror som används i tillverkningsprocessen är huvudsakligen fettsyror, fettalkoholer, nitriler, akrylnitril, ammoniak, ättiksyra, bensylklorid, monoklorättiksyra, akrylsyra, formalin, piperazin, cyanamid, metylklorid, metylbromid, isopropylalkohol och vätgas.

Även mindre mängder av andra kemikalier används samt kemikalier för avloppsvattenrening, styrningskemikalier för pH, pann- och matarvattenkemikalier, smörj- och hydrauloljor, smörjfetter och rengöringskemikalier.

Råvarorna kommer bl.a. från fabriken olika delsteg samt från andra fabriker inom och utanför koncernen både i Sverige och utomlands. Katalysatorer innehåller metallerna zink, nickel, koppar och kobolt.

Förvaring av råvaror och produkter sker huvudsakligen inom invallning eller i täta kärl.

Säkerhetsdatablad för råvaror har bifogats ansökan.

Energi

Processmaskiner och pumpar samt uppvärmning av lokaler sker med el. Gasol används som energikälla vid förbränning av toxiskt processvatten i destruktionsanläggningen och olja används till processuppvärmning.

Vätgas som används i verksamheten, bl.a. i hydreringsprocessen och i förbränningsanläggningen, kommer från Eka Chemicals AB och är framställd med el som energikälla. Vätgasen bildas som en biprodukt i kloratfabrikens verksamhet. Vätgas återvinns även internt från egna processer.

Vid en ökad produktion tillgodoses energibehovet genom en ökad användning av alla ovanstående energikällor.

Vatten

Huvuddelen av fabriken råvattenuttag används för kylning och en mindre del för tillverkningsprocesserna. Största delen av vattenbehovet tas från Ljungan vid Nolby. Därutöver används kommunalt vatten i tillverkningsprocesser samt till dricksvatten.

Under 2009 användes 1 415 000 m³ älvvatten och 6 415 m³ kommunalt vatten. Flödet i Ljungan är stort (130 m³/s) i förhållande till den mängd vatten som fabriken förbrukar (0,04 m³/s) och därför bedöms påverkan på älven nedströms vattenuttaget vara försumbar. Enligt gällande tillstånd får ett uttag göras av 80 m³/min från Ljungan. Den planerade produktionsökningen ryms inom nuvarande tillstånd med god marginal.

Reningsanläggningar

Inom fabriken finns sex stycken skrubbrar vilka renar avgaser från nitrilerings-, hydrerings-, destillations- och aminderivatanläggningarna. Det finns även en fackla där överskott av ammoniak förbränns vid behov.

Vatten från sura skrubbrar, vatten från rengöring av fabrikslokaler samt sanitärt avloppsvatten, dagvatten från fabriksområdet och vatten från laboriet leds till det egna avloppsreningsverket för behandling.

Provtagning på utgående vatten från reningsverket sker med en automatisk, flödesstyrd provtagare som samlar upp delprover till dygnsprover. Dessa analyseras på miljölaboriet hos Eka Chemicals. Det renade vattnet leds ut till Svartviksfjärden via en ledning som är förlagd i Vaplebäcken.

Vattnet från processerna i hydrerings-, aminderivat- och kloreringsanläggningarna leds till olika lagercisterner beroende på vilken typ av vatten det handlar om. Vattnet leds vidare till en förbränningsanläggning för destruktion.

Kontroll av innehållet i utgående rökgaser sker med hjälp av en analysator som finns installerad i systemet efter frånluftsfläktarna. Översyn av mätinstrument, förbränningsugn och skrubbrar sker löpande. Skorstenen för utgående rökgaser är ca 35 m hög.

Destruktionsugnarna beräknas klara den planerade produktionsökningen genom att vissa vatten som idag bränns istället kan behandlas i reningsverket.

Avfall

Det avfall som uppstår inom verksamheten är dels processavfall, dels icke branschspecifikt avfall såsom oljeavfall och hushållsavfall.

Icke farligt avfall består främst av byggavfall och emballage. Icke farligt avfall tas om hand av godkänd avfallstransportör och förbränns. Glas går till återvinning. Rester av koppar- och kobolthaltiga katalysatorer går till återvinningsanläggningar i Holland.

Farligt avfall består till största del av restprodukter och färdiga produkter som inte kan avyttras. Det farliga avfallet tas om hand av SAKAB för förbränning i anläggningar specialiserade för denna typ av avfall eller i vissa fall deponering.

Bolaget har en väl fungerande hantering för sortering av avfall i fraktionerna brännbart, trä, hårdplast, wellpapp, blandpapper, deponi, metall samt palleballage.

Bolaget arbetar ständigt med att minimera, återanvända och återvinna avfall där det är möjligt.

Transporter

Transporter in till fabriksområdet avser främst råvaror i form av kemikalier. Utgående gods är huvudsakligen färdiga produkter och avfall eller restprodukter från produktionen.

Transporter sker med lastbil, fartyg eller tåg. Till industriområdet går ett järnvägsspår i form av ett stickspår som ansluter till ostkustbanan söder om anläggningen. Största delen av transporten till anläggningen sker på järnväg till järnvägsstationen i Sundsvall där omlastning till lastbil sker. Från anläggningen är största andelen lastbilstransport till järnvägsstationen i Sundsvall för vidare transport med järnväg.

Transport via fartyg är vanligt förekommande.

Produktionsökningen leder till ett ökat antal transporter, men den lokala påverkan av transporterna bedöms vara av liten betydelse.

Utsläpp till vatten och mark

Det vatten som släpps ut från fabriken är dels vatten från reningsverket dels kylvatten från processen och destruktionsugnen. Dessutom avrinner icke uppsamlat dagvatten från fabriksområdet mot omgivande mark. Vid höga flöden kan dagvatten manuellt kopplas om i reningsverket så att vattnet leds via kemsteget och normalledning till recipient. Detta har dock aldrig behövt tillämpas.

2008 infördes online-mätning av TOC efter kemsteget samt vid utloppet från reningsverket i syfte att kontrollera mängden syreförbrukande ämnen. Denna mätning tros vara en viktig orsak till att COD-utsläppen kunde minska kraftigt 2008. Detta tack vare att personal omgående kan åtgärda eventuella fel. Mängden COD och kväve som släpps ut från reningsverket har minskat avsevärt under de senaste 20 åren. 2008 låg utsläppet av COD på 8,2 ton och 2009 på 7,4 ton. Dessa värden kan jämföras med ett genomsnitt på 31 ton per år under 2000-talet.

Kväveutsläppen har under samma tid minskat från i genomsnitt 175 ton/år under åren 1990-1992 till i genomsnitt 33 ton på 2000-talet. 2008 låg kväveutsläppen på totalt 20 ton vid en produktion av 25 580 ton.

För det kylvatten som leds ut i Vaplebäcken mäts stickprovsmässigt pH, COD och konduktivitet uppströms och nedströms utsläppsplatsen. Eftersom vattnet inte ska ha kommit i kontakt med föroreningar i processen består den huvudsakliga miljöpåverkan i temperaturhöjning av bäckvattnet. Resultat av temperaturmätningar redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Provtagning av pH och temperatur sker kontinuerligt av utgående kylvatten från destruktionsugnarna och konduktivitet, COD och nickel provtas stickprovsmässigt. Dioxiner och furaner mäts årligen i avloppsvattnet från brännugnen. Halterna har sedan starten 2004 legat under gränsvärdet på 0,3 ng/l.

Provtagning av grundvatten sker fyra gånger per år i sexton grundvattenrör inom fabriksområdet. Resultaten redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

För att förhindra föroreningsspridning med icke uppsamlat dagvatten asfalteras mer och mer av fabriksområdet och avrinningen leds till uppsamlingsystemet för dagvatten.

Vid ansökt produktionsnivå beräknas att nuvarande villkor avseende COD och kväve kan innehållas trots fördubblad produktion.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft från verksamheten sker främst från skrubbrar, fackla och destruktionsanläggningen. Utsläppen består bl.a. av VOC, NO_x och SO₂.

Utsläppen från facklan sker på en höjd av mer än 20 meter ovan marknivå och utsläppen från destruktionsugnarna sker genom en skorsten med en höjd av 35 meter. Utsläppen bedöms inte påverka omgivningen och miljökvalitetsnormer bedöms innehållas. Utsläppsnivåer redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Lukt

Det är främst vid tillverkning av metylerade produkter som obehagliga lukter kan förekomma. Kännetecknande för dessa ämnen är att människans lukttröskel är väldigt låg, vilket innebär att man känner lukten även om utsläppen är mycket små. Eftersom luktämnen släpps ut i mycket låga halter är mätning av halter inte praktiskt genomförbart.

Bolaget har väl utvecklade rutiner för registrering och uppföljning av varje klagomål som framförs angående störande lukt. Varje klagomål utreds så att orsaken kan dokumenteras. Bolaget arbetar löpande för att minska antalet tillfällen med störande lukt och det har gett resultat i form av en minskning av antalet inkomna klagomål. Under 2008 inrapporterades luktstörningar av egen personal vid tre tillfällen och av närboende vid fyra tillfällen.

Buller

Mätningar av buller från Bolaget har gjorts sedan 1970- talet. Mätningar görs årligen gemensamt för alla bullrande verksamheter inom Stockviks industriområde. Mätningarna visar att Bolaget klarar det bullervillkor som är fastställt för verksamheten. Eftersom E4:an, järnvägen och andra bullerkällor väsentligt bidrar till bullersituationen dagtid, är det i praktiken villkoret nattetid som är begränsande. Kvällstid (kl. 18-22) och nattetid (kl. 22-07) ska den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostadsområde inte överskrida 45 dB(A). Vid den mätning som utfördes 2008 överskreds inte villkoret vid någon av mätpunkterna.

Bolagets miljöarbete avseende buller syftar till att minska de störningar som kan uppkomma från verksamheten. Inga klagomål gällande bullerstörningar har inkommit till Bolaget från närboende de senaste åren.

Den planerade produktionsökningen innebär en högre användning av vätgaskompressorer och ett ökat antal transporter vilket kan ge en ökad bullernivå. Ökningen beräknas dock inte påverka bullersituationen sammantaget vid närmaste bostäder.

Miljökonsekvensbeskrivning (Sammanfattning)

Omgivning och recipient

Fabriksområdet är omgivet av skog och närmaste bostadsbebyggelse är Vapelnäs ca 700 m från fabriken. Väster och norr om fabriken rinner Vaplebäcken där det finns örting och i bäckravinen finns rik flora och fauna. Dagvatten och avloppsvatten från fabriken rinner ut i Svartviksfjärden, den del av Sundsvallsbukten där Ljungan rinner ut i havet. Sundsvallsbukten har tidigare haft stora problem med döda bottnar på grund av stora utsläpp av bland annat näringsämnen och organiskt material. Förhållandena har blivit bättre och bättre och sedan några år tillbaka finner man inte längre några döda bottnar och syrehalten såväl som näringshalten klassas som ”hög status” enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:4) om åtgärdsprogram för ytvatten enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön

Verksamhet

Bolaget tillverkar fettkemiska produkter som används som råvara i andra kemiska industrier, t ex vid tillverkning av tvättmedel. Fabriken består av flera olika anläggningar där olika typer av kemiska reaktioner sker; nitreringsanläggningen, hydreringsanläggningen, destillationsanläggningen och aminderivatanläggningen.

För rening av avloppsvatten finns ett reningsverk med både kemisk och biologisk rening. I destruktionspannan förbränns förorenat processvatten. Gasformiga utsläpp från fabriken kan renas i någon av de sex skrubbrarna eller förbrännas i facklan.

Utsläpp till vatten

Utsläppen av kväve och organiskt material från verksamheten har minskat avsevärt sedan 1990-talet, vilket innebär att även med den planerade produktionsökningen beräknas de gällande villkoren för dessa ämnen inte komma att överskridas.

Utsläppen av organiskt material bedöms som mycket marginella i jämförelse med andra utsläppskällor i området, medan ökningen av kväveutsläppen bedöms innebära en viss ökad näringsbelastning och en ökad risk för övergödning i sundsvallsbukten. Eftersom statusen i sundsvallsbukten är så pass bra bedöms de ökade utsläppen inte komma att medföra en förändring i statusklassningen.

Huvuddelen av det kväve som släpps ut från fabriken föreligger i form av ammoniumkväve; vilket i aktuella koncentrationer bedöms kunna innebära giftiga halter

för fisk i anslutning till utsläppspunkten. En ytterligare stor utspädning av avloppsvattnet sker sedan i Svartviksfjärden.

Flera olika studier av avloppsvattnets innehåll av giftiga kemikalier och tungmetaller har gjorts och alla har visat på låga halter.

Det kylvatten som släpps ut i Vaplebäcken har inte visat sig innehålla skadliga ämnen, men det kan inte uteslutas att fisk påverkas negativt av den uppvärmning av bäcken som sker genom kylvattenutsläppet.

Dagvatten från större delen av fabriksområdet samlas upp och leds till reningsverket. Inom vissa delar av området sker dagvattenavrinning diffust mot omgivande mark och mot Vaplebäcken.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker från sex skrubbrar, en fackla samt destruktionsanläggningen där förbränning av processvatten sker. Utsläppen består bl a av isopropanol, akrylnitril, kväveoxider, ammoniak, koldioxid och flyktiga organiska kolföreningar, s.k. VOC.

2009 gjordes ingående mätningar av utsläppen av VOC både från kända utsläppspunkter och från diffusa källor inom fabriken. Utsläppen bedöms inte överskrida miljökvalitetsnormerna. Dock kan lukt förekomma av och till i den närmaste omgivningen, beroende på vilken produkt som processas/tillverkas samt den vid tillfället rådande meteorologin. Bolaget arbetar löpande för att minska antalet tillfällen med störande lukt och arbetet har gett resultat i form av en minskning av antalet inkomna klagomål.

Buller, avfall, transporter

Buller från fabriken mäts enligt ett kontrollprogram och bedöms inte innebära störningar för omgivningen.

Avfall tas omhand på ett miljöriktigt sätt och produktionsökningen bedöms inte innebära ökade miljörisker med avseende på avfall.

Transporterna till och från fabriken beräknas öka proportionellt med produktionen men bedöms varken idag eller i framtiden utgöra något problem på lokal nivå eftersom området har utfart direkt till E4.

Hushållning med naturresurser

De naturresurser som används i verksamheten är främst energi samt råvaror i form av kemikalier. Det är ännu inte helt klart hur energibehovet kommer att täckas vid

en framtida produktionsökning. En väsentlig energikälla är vätgas som är en restprodukt från närliggande Eka Chemicals.

Olycksrisker

En riskanalys med avseende på säkerhet, hälsa och miljö har utförts 2008. Resultatet visade att det inte fanns några risker som betecknades med ”hög risk”, men att risker för dominoeffekter, dvs. att en olycka utlöser en serie av andra olyckor, kan finnas.

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Sundsvalls kommun och Fiskeriverket den 23 november 2009. Naturvårdsverket, Räddningstjänsten i Sundsvall och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inbjöds också till samrådet men deltog ej. Räddningstjänsten i Medelpad inkom med skriftliga synpunkter.

Allmänheten och närboende kallades till samråd samma datum genom annonsering i ortstidningar och i en livsmedelsaffär.

En samrådsredogörelse har bifogats ansökan.

Förslag till villkor

Vid en produktionsökning till 70 000 ton utlevererade produkter beräknas nu gällande villkor kunna innehållas. Dock ska analys av COD ersättas av analys med TOC. Kontinuerlig mätning för analys av TOC har installerats. COD- analyser innebär användning av kvicksilver vilket kommer att förbjudas. Bolaget föreslår att den teoretiska faktorn 1,0 mg TOC/l motsvarar 1,33 mg COD/l.

VOC-utsläppen beräknas minska eftersom ventilationsgaser från skrubbrar kommer att förbrännas i brännugnen.

Bolaget lämnar med anledning av ovanstående, med beaktande av vad som framkommit av yttranden m.m., följande förslag till slutliga villkor för verksamhetens bedrivande:

Slutliga villkor

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedanstående villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget uppgett och åtagit sig enligt ansökan.
2. Befintliga och tillkommande reningsanordningar ska alltid drivas så att utsläppen av föroreningar under normala driftförhållanden blir så små som

möjligt. Process får ej drivas utan att avsedda renings- och skyddsanordningar eller avsedd reservutrustning härför är i funktion, såvida avbrottet ej är tillfälligt eller beror på regelbundet återkommande underhåll och tillsyn samt uppenbart är av mindre betydelse från miljöskyddssynpunkt.

Buller

3. Buller från verksamheten ska begränsas så att inte högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde uppkommer utomhus vid närmaste bostäder än 50 dB(A) dagtid (kl. 07.00 - 18.00), 45 dB(A) kvällstid (kl. 18.00 - 22.00) och 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00 - 07.00).

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22.00 - 07.00).

Ekvivalentvärdena ska beräknas för respektive hel dag, kväll och natt. De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom mätning och beräkning vid fasta kontrollpunkter. Kontroll ska ske inom ett år från det tillståndet har tagits i anspråk och därefter vid ändring av verksamheten om den kan föranleda högre bullernivåer, dock minst vart tredje år.

Kemikaliehantering

4. Alla tankar som används för lagring av råvaror, mellanprodukter samt produkter ska vara invallade senast under 2015. Senast 2018 ska alla äldre invallningar avsedda för brandfarliga varor kunna innehålla den största tankens volym jämte 10 % av övriga tankars volym inom invallningen.

Produkter som lagras i för transport avsedda behållare får förvaras utomhus på hårdgjord yta på sådant sätt att eventuella utsläpp inte förorenar mark och miljö.

Utsläpp till vatten

5. I reningsanläggningen för vatten ska i normalfallet både processavloppsvatten och dagvatten behandlas före utsläpp till recipient. Vid höga belastningar på dagvattensystemet ska avloppsreningsanläggningen kunna behandla allt utgående processavloppsvatten medan vid sådana tillfällen delar av dagvattenmängden, utan inblandning av processavloppsvatten från verksamheten, under begränsad tid ska kunna ledas förbi reningsanläggningen.
6. Processavloppsvatten som inte lämpar sig för behandling i reningsanläggningen får ledas till förbränningsanläggningen.

7. Bolaget åtar sig att utföra och ta i drift en utbyggnad och modifiering av anläggningen för processavloppsvattnet enligt redovisad "Förstudie angående kväverening av processavloppsvatten" daterad 2011-09-22. Idrifttagningen ska ske inom två år från det Bolaget meddelat tillsynsmyndigheten att det nya tillståndet ska tas i anspråk.
8. Flöde och temperatur ska mätas kontinuerligt på utgående vatten från brännugnen.

Utsläpp till luft

9. Följande värden får som dygnsmedelvärden inte överskridas:

Stoft	50 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt
Totalt organiskt kol (TOC)	10 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt
Väteklorid (HCL)	10 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt
Vätefluorid (HF)	1 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt
Svaveldioxid (SO ₂)	50 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt
Kväveoxider (NO _x)	400 mg/nm ³ tg vid 11 % O ₂ -halt

10. Följande värde får som dygnsmedelvärde inte överskridas mer än 3 % av dygnet under ett kalenderår:

Kolmonoxid (CO) 50 mg/nm³ torr gas vid 11 % O₂-halt

Utsläppen kontrolleras genom kontinuerlig mätning. Den kontinuerliga mätutrustningen kontrolleras minst en gång per år genom jämförande mätning av ackrediterad mätkonsult.

11. Summan av utsläppen av nickel, kobolt och koppar får inte överstiga 0,5 mg/nm³ tg vid 11 % syrehalt.

Utsläpp till luft av nickel, kobolt och koppar ska kontrolleras genom provtagning av ackrediterad mätkonsult enligt gällande standardmetoder minst en gång per år.

12. Mätningar av VOC-utsläpp ska ske vartannat år med den teknik som vid tiden bedöms ändamålsenlig. Tekniken ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Om det sammanlagda utsläppet av VOC överskrider 60 ton per år ska Bolaget undersöka orsakerna härtill samt redovisa resultatet av undersökningen tillsammans med en tidssatt åtgärdsplan till tillsynsmyndigheten inom en månad

från konstaterat överskridande eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

13. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten vid behov vidta åtgärder för att begränsa luktstörningarna till en acceptabel nivå.
14. Blåsgaser från hydreringen ska avbrännas i fackla med en höjd av 13 m över mark.
15. Utsläpp till luften från aminderivatanläggningen ska ske minst 5 m över tak.

Säkerhetsrapport

16. Bolaget ska senast 6 månader innan nytt tillstånd tas i anspråk, inge en ny uppdaterad säkerhetsrapport för befintlig verksamhet beaktande spridningsberäkningar mm. för 70 000 ton utlevererad produkt.

Förbränningsanläggningen

17. 10 000 m³ vatten får behandlas i anläggningen årligen.

Utredningar

Bolaget har som ansökan slutligen utformats, föreslagit att man under en provotid ska utreda följande:

- A. Senast ett år efter det att den nya utbyggda och modifierade anläggningen för processavloppsvatten tagits i drift till mark- och miljödomstolen inge redovisning med förslag till slutliga villkor varvid analyser av COD ska ersättas med analyser av TOC. Bolaget ska även göra en kemisk/biologisk karakterisering av avloppsvattnet och redovisa denna samt de eventuella åtgärder som bolaget vidtagit eller ämnar vidta med anledning av resultatet av karakteriseringen.
- B. Senast sex månader efter det att det nya tillståndet tagits i anspråk ska Bolaget till mark- och miljödomstolen inlämna en redovisning med förslag på åtgärder och villkor beträffande det totala utsläppet av nickel till vatten från förbränningsanläggningen.
- C. Senast ett år efter det att domen vunnit laga kraft ska Bolaget till mark- och miljödomstolen ta fram och redovisa underlag för fastställande av slutliga villkor enligt nedan.

- Redovisning av dagens energiflöden med energiflödesdiagram (Sankey-diagram) där bränsleinsats, energiomvandlingar, värmeförbrukning och elförbrukning redovisas uppdelat på de olika fabriksenheterna.
 - Redovisning av energieffektiviseringsåtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra, kostnader för dessa och uppskattad energibesparing per åtgärd samt vilka åtgärder Bolaget åtar sig att genomföra och motivering till varför det enligt Bolaget är orimligt enligt 2 kap 7 § miljöbalken att genomföra övriga redovisade åtgärder.
 - Redovisning av specifik energianvändning, uppdelad på el respektive värme, uttryckt i t.ex. MWh per ton utlevererade fettkemiska produkter, före och efter vidtagande av energieffektiviseringsåtgärder.
- D. Senast två år efter det att det nya tillståndet tagits i anspråk ska Bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa en ny genomförd dagvattenutredning. Delegation ges till tillsynsmyndigheten avseende eventuella åtgärder.
- E. Senast två år efter det att det nya tillståndet tagits i anspråk ska Bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa möjligheterna att reducera utsläpp av ammoniak från facklan. Delegation ges till tillsynsmyndigheten avseende eventuella åtgärder.

Under provotiden och till dess annat beslutas föreslår Bolaget att följande provotidsföreskrifter ska gälla:

- P1. Utsläppet av kväve till vattenrecipienten får som begränsningsvärde ej överstiga 5 ton per månad. Villkoret är uppfyllt om minst tio av tolv månadsvärden innehålls under kalenderår.
- P2. Utsläppet av COD till vattenrecipient får som begränsningsvärde ej överstiga 5 ton per månad. Villkoret är uppfyllt om minst tio av tolv månadsvärden innehålls under kalenderår.
- P3. Vatten som släpps ut från bränningsugnen får inte innehålla mer än följande mängder föroreningar:
Dioxiner och furaner	0,3 ng/l
Kvicksilver	0,03 mg/l
Kadmium	0,05 mg/l
Tallium	0,05 mg/l
Arsenik	0,15 mg/l
Bly	0,2 mg/l
Krom	0,5 mg/l
Koppar	0,5 mg/l

Nickel	0,5 mg/l
Zink	1,5 mg/l
Suspenderade ämnen	45 mg/l

Utsläppen kontrolleras genom att Bolaget minst en gång per månad ska ta ut ett flödesproportionellt dygnsprov som ska analyseras. Dioxiner och furaner ska mätas två gånger per år.

Bolaget medger slutligen att villkor även kan föreskrivas beträffande:

- Verksamhetens upphörande ska meddelas tillsynsmyndigheten,
- Anmälan om användning av nya processkemikalier ska inlämnas till tillsynsmyndigheten
- Kontrollprogram.

Hänsynsregler

Kunskapskravet

Bolaget har lång erfarenhet av den verksamhet som ansökan avser. Bolaget ingår dessutom i en koncern som är en av världens största tillverkare av specialkemikalier. Bolaget har därför tillgång till de omfattande kunskaper och erfarenheter som finns i koncernen. Driftspersonalen utbildas fortlöpande i miljö- och teknikfrågor och skriftliga rutiner och instruktioner finns. Bolaget har den kunskap om verksamheten som krävs.

Försiktighetskravet och kravet om bästa möjliga teknik

En redogörelse för vidtagna och planerade skyddsåtgärder återfinns i miljökonsekvensbeskrivningen. Dessa åtgärder utgör enligt Bolagets uppfattning bästa tillgängliga teknik. Av redogörelsen ovan och i miljökonsekvensbeskrivningen framgår att Bolaget uppfyller sina skyldigheter vad gäller att förebygga, hindra eller motverka att den ansökta verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Produktval

Bolaget arbetar kontinuerligt för att de kemikalier som används ska vara miljö- och hälsopåverkande i så liten utsträckning som möjligt. Information om respektive råvara finns tillgänglig via Bolagets intranät och Bolaget bevakar utvecklingen av kemikalier och granskar nya kemikalier vad avser aspekterna hälsa och yttre miljö innan kemikalien eventuellt introduceras. Bolaget anser att produktvals kravet därmed är uppfyllt.

Hushållningskravet

Hushållning med energi är ett fortlöpande arbete inom Bolaget. Exempel på åtgärder för att hushålla med energin är övergång till att elda med vätgas vid den senaste investeringen i en processpanna och installationen av ledning för ånga från Eka Chemicals. Luftkompressorerna för tryckluft som var stora förbrukare av elenergi har på senare tid stoppats och tryckluft köps nu från Eka Chemicals. Råvaror som används är huvudsakligen förnybara på så vis att de utvinns exempelvis från kokos och raps vilka inte är ändliga resurser. Katalysatorer återvinns.

Hushållningsprincipen efterlevs.

Lokalisering

Lokaliseringen av fabriken är ändamålsenlig och väl etablerad. Fabriksområdet ligger väl avskilt från bostäder och angränsar inte till något skyddsklassat naturområde. Området ligger strategiskt nära E4:an och har ett väl utbyggt vägnät för att underlätta transporter inom industriområdet.

Ytterligare fördelar med lokaliseringen är samordningen med nedre fabriken öster om E4:an, främst gällande leverans av vätgas från Eka Chemicals men också samordningen av en intern räddningsstyrka och laboratorium. Det skulle inte vara ekonomiskt rimligt att flytta den befintliga verksamheten till en annan plats.

Miljö kvalitetsnormer

Den sökta verksamheten står inte i strid mot några miljö kvalitetsnormer. Den vattenförekomst som berörs av verksamheten är Svartviksfjärden. Svartviksfjärden har av vattenmyndigheten fått klassningen ”måttlig ekologisk status”. Denna klassning bedöms inte påverkas av den planerade produktionsökningen.

Säkerhetsrapport

I enlighet med lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor har Bolaget upprättat en säkerhetsrapport för verksamheten, vilken bifogats ansökan i separat pärm.

En riskanalys avseende säkerhet, hälsa och miljö har utförts under 2008 och bifogats miljökonsekvensbeskrivningen.

Yrkanden

Bolaget hemställer om tillstånd enligt miljöbalken för en årlig produktion av 70 000 ton utlevererade fettkemiska produkter vid Bolagets övre fabrik, Stockviksverken, Sundsvalls kommun, allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan.

YTTRANDEN (I SAMMANDRAG)

Naturvårdsverket har anfört bl a följande.

Utsläpp till vatten

Naturvårdsverket föreslår följande villkor:

Senast två år efter att beslutet har vunnit laga kraft ska Bolaget ha installerat utbyggd rening i reningsverket. Härefter ska en kemisk och biologisk karakterisering av avloppsvattnet göras. Erfarenheterna från ett års drift med nytt reningsverk och resultaten från den kemisk-biologiska karakteriseringen får härefter ligga till grund för vilka slutliga villkor som ska gälla för utsläpp till vatten.

Som provisorisk föreskrift under prövotiden föreslår Naturvårdsverket att i huvudsak de slutliga villkor som Bolaget har yrkat för TOC och kväve ska gälla för utsläppen till vatten.

Bolaget ska vid prövotidens utgång lämna förslag till slutliga villkor för utsläppen av TOC, kväve och eventuellt andra parametrar, som karakteriseringen kan visa behövs. Vidare ska inges förslag till haltvillkor för ammoniumkväve i mg/l.

Vaplebäcken

Vid anläggningen förekommer utsläpp av avloppsvatten från det egna reningsverket till Svartviksfjärden och kylvatten, dels rent kylvatten som idag leds direkt till Vaplebäcken, dels kylvatten från destruktionsugnen, som leds i en separat ledning till Svartviksfjärden, som är lagd på botten av Vaplebäcken. Utsläppen av kylvatten medför temperaturhöjning.

I Bolagets kompletteringar anges att utsläppen av kylvatten direkt till Vaplebäcken kommer att upphöra och att den bottenförlagda ledningen inte längre kommer att användas. Bolaget avser att leda allt kylvatten ut i Svartviksfjärden.

Reningsverket

Bolaget åtar sig att bygga ut reningsanläggningen, vilket är positivt. Avloppsvattenutsläppen från reningsverket består framförallt av organiskt material, mätt som COD samt kväve. Den ansökta produktionsökningen kommer att innebära att vattenflödet in till reningsverket fördubblas, vilket inte det nuvarande verket kan ta emot. En fördubblad produktion innebär om inga åtgärder vidtas, en fördubbling av utsläppen av COD och av totalkväve.

Enligt Naturvårdsverket synes Bolagets förslag till högsta tillåten utsläppsmängd av COD och kväve vara tilltagna med mycket god marginal.

En stor del av det kväve som släpps ut är ammoniumkväve som bedöms kunna innebära giftiga halter för fisk i anslutning till utsläppskällan. Avloppsvattnet har mycket höga halter av ammoniumkväve, 250-500 mg/l. Mätningar i recipienten har inte utförts vid utsläppspunkten, men det bedöms som sannolikt att utsläppen av ammoniumkväve kan innebära toxiska effekter på fisk som förekommer nära utsläppspunkten.

Mot bakgrund av denna risk anser Naturvårdsverket att det är angeläget att utsläppen av ammoniumkväve reduceras kraftigt. Naturvårdsverket anser därför att en utbyggnad av reningsverket bör göras på grund av vattnets höga halter av ammoniumkväve.

Vissa tester indikerar att nedbrytbarheten hos avloppsvattnet uppgår till ca 30-50 %. Det är viktigt att klarlägga i vilken mån utsläppet av avloppsvattnet innehåller toxiska, svårnedbrytbara och/eller potentiellt bioackumulerbara ämnen och så långt möjligt identifiera vilka de är och vad som kan göras för att minimera utsläppen.

Naturvårdsverket anser - i likhet med länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten - att en kemisk och biologisk karakterisering bör göras efter det att reningsverket har byggts ut. Hur denna undersökning närmare ska genomföras, föreslås ske i samråd med Havs- och vattenmyndigheten och tillsynsmyndigheten.

Frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten bör därför inte fastställas nu utan skjutas upp under en provotid om tre år.

Naturvårdsverket föreslår följande villkor:

Senast två år efter att beslutet har vunnit laga kraft bör Bolaget ha installerat en utbyggd rening i reningsverket. Härefter ska en kemisk och biologisk karakterisering av avloppsvattnet göras. Erfarenheterna från ett års drift med nytt reningsverk och resultaten från den kemisk-biologiska karakteriseringen får härefter ligga till grund för vilka slutliga villkor som ska gälla för utsläpp till vatten.

Som provisorisk föreskrift under provotiden föreslår Naturvårdsverket att i huvudsak de slutliga villkor som Bolaget har yrkat för TOC och kväve ska gälla för utsläppen till vatten.

Naturvårdsverket godtar vidare föreslagna provisoriska föreskrifter, bortsett från följande anmärkningar.

För att de två månader som utsläppen kan överskrida föreslagna begränsningsvärden inte ska lämnas oreglerade bör det även föreskrivas årsvärden som inte får överskridas. Verket anser att dessa lämpligen kan fastställas till 50 ton kväve respektive 50 ton COD per år och bedömer att det finns fullt tillräcklig marginal till årsvärdena.

Kontrollen bör även regleras i de provisoriska föreskrifterna.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft från verksamheten sker främst från skrubbrar, fackla och destruktionsanläggningen. Utsläppen består bl.a. av flyktiga kolväten (VOC), olika kväveoxider (NO_x) och svaveldioxid (SO₂).

Under 2011 har Bolaget låtit genomföra spridningsberäkningar för att bedöma påverkan på omgivningsluften. Resultaten visar att halterna av de parametrar som inte får överskridas enligt miljökvalitetsnormerna (NO₂, SO₂, PM10 och Pb) innehålls med god marginal. De miljökvalitetsnormer som bör uppfyllas (As, Cd, Ni) innehålls också med marginal. Övriga utsläpp bedöms enligt spridningsberäkningarna ligga på en acceptabelt låg nivå.

VOC

Det är en kraftigt nedåtgående trend från ca 60 ton utsläppt VOC 2007 till ca 23 ton utsläppt VOC 2011. Bolaget har nu föreslagit ett utsläppsvillkor för VOC om 80 ton per år. Denna utsläppsnivå förefaller enligt Naturvårdsverkets mening som en alltför väl tilltagen nivå jämfört med hur utsläppen varit under senare år.

Naturvårdsverket föreslår att villkor om utsläpp av VOC får följande utformning:

- Mätning av VOC-utsläpp ska ske vartannat år med den teknik som vid tiden bedöms mest ändamålsenlig. Tekniken ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Om det sammanlagda utsläppet av VOC överskrider 60 ton per år ska Bolaget undersöka orsaken och redovisa resultatet och en tidssatt åtgärdsplan till tillsynsmyndigheten inom en månad eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Facklan och aminderivat-anläggningen

Utsläppen från facklan sker på en höjd av mer än 20 meter över mark. Bolaget har ett särskilt villkor rörande facklan, förbränning av blåsgaser i facklan. Naturvårdsverket godtar detta villkor, liksom villkor om utsläpp till luften från aminderivat-anläggningen.

Destruktionsugnar

Vid anläggningen finns två ugnar för destruktionsavloppsvatten. Destruktionsanläggningen togs i drift 1989 och genom Koncessionsnämndens beslut 1996-10-25 fastställdes slutliga villkor (villkor 23) för ugnen.

Enligt uppgift från Bolaget följs förbränningsdirektivet. Tidigare gjorda stickprovsmätningar av stoft indikerar att överskridanden av villkoren förekommit. Bolaget har en nyinstallerad stoftmätare, som mäter stoft bestående av NaCl. Genom online-mätning kommer man att få svar på hur och när villkoren eventuellt överskrids. Naturvårdsverket förutsätter att detta kommer att innebära att villkoret framgent kommer att innehållas.

Bolaget bör åläggas att utreda tekniska möjligheter att komma ner i stofthalter understigande 10 mg/nm^3 tg vid 11 % syrehalt.

När det gäller utsläpp av metaller bör det vid den provtagning som föreslås ske en gång per år även kontrolleras innehåll av antimon, arsenik, bly, krom, mangan och vanadin. Provtagning behöver inte ske om det med säkerhet kan visas att dessa metaller inte finns i det vatten som behandlas i förbränningsugnen.

Mot bakgrund av att det behandlas salthaltigt vatten i förbränningsugnen bör även utsläpp av dioxiner och furaner till luft mätas två gånger per år.

Under provotiden bör av Bolaget förestagna halter och kontroll fastställas som provisorisk föreskrift. Som provisorisk föreskrift under utredningstiden för utsläpp till luft och vatten ska även gälla att förbränningstemperaturen inte får understiga 900°C . Detta följer även av nu gällande villkor.

Det bör också fastställas den minsta tid som rökgaserna i förbränningsprocessen ska hålla den nivån, motsvarande vad som anges i 32 § i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall. Detta i syfte att säkerställa fullständig destruktionsprocess.

Råvaror/kemikalier

Vid verksamheten används ett stort antal kemiska ämnen och produkter. Naturvårdsverket anser att det är viktigt att Bolaget så långt som möjligt främjar ett utbyte av miljöfarliga kemikalier till mer harmlösa kemikalier och att utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen prioriteras vid eventuella utbyten. Naturvårdsverket instämmer därför i länsstyrelsens villkorsförslag om anmälan till tillsynsmyndigheten vid kemikaliebyten enligt nedan:

Vid utbyte av processkemikalier eller när Bolaget planerar att använda nya processkemikalier i verksamheten ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten.

Energi

Naturvårdsverket motsätter sig Bolagets förslag till energivillkor. Verket yrkar att fastställandet av slutliga villkor för energieffektivisering skjuts upp under en provotid på ett år. Under provotiden ska Bolaget ta fram underlag för fastställande av slutliga villkor enligt nedan.

- Redovisning av dagens energiflöden med energiflödesdiagram (Sankey-diagram) där bränsleinsats, energiomvandlingar, värmeförbrukning och elförbrukning redovisas uppdelat på de olika fabriksenheterna.
- Redovisning av energieffektiviseringsåtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra, kostnader för dessa och uppskattad energibesparing per åtgärd samt vilka åtgärder Bolaget åtar sig att genomföra och motivering till varför det enligt Bolaget är orimligt enligt 2 kap 7 § miljöbalken att genomföra övriga redovisade åtgärder.
- Redovisning av specifik energianvändning, uppdelad på el respektive värme, uttryckt i t.ex. MWh per ton utlevererade fettkemiska produkter, före och efter vidtagande av energieffektiviseringsåtgärder.

Utöver ovan anförda bör möjligheter till energiåtervinning från förbränningsugnen ingå i redovisningen av tekniskt möjliga energieffektiviseringsmöjligheter.

Under den av Bolaget föreslagna provotiden för utsläpp till vatten bör av Bolaget föreslagna halter och kontroll fastställas som provisorisk föreskrift.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lämnar följande yttrande till huvudförhandlingen gällande Bolagets ansökan om tillstånd till utökad produktion av fettkemiska produkter vid befintlig fabrik i Stockviksverken.

När Sundsvalls kommun upphävde den detaljplan där en del av den aktuella anläggningens skyddsområde ingår och beslut fattades om en ny sträckning av väg E4 så förändrades riskbilden för anläggningen. För att kompensera för denna förändrade riskbild har Bolaget, tillsammans med Trafikverket, tagit fram två förslag till åtgärder:

- Uppsättning av VMA-skyltar för omdirigering av trafiken på väg E4 i händelse av olycka på industrin.
- Uppsättning av mätutrustning för eventuellt gasutsläpp i närhet till industrin.

I ansökan benämns dessa två åtgärder som VMS-anläggningar ("VMS" = Variabla Meddelande Skyltar). Med hänsyn till den förändrade riskbilden som omdragningen av E4:an innebär bedömer MSB att det är av stor vikt att VMS-anläggningarna kommer till stånd. Då Bolaget i sin ansökan uppgett att anläggningarna kommer att uppföras, uppfattar MSB att Bolaget genom det allmänna villkoret är bundet av att

genomföra åtgärderna. Då åtgärderna är av stor vikt kan dock diskuteras om inte skyldigheten att upprätta, driftsätta och underhålla systemet bör regleras i ett särskilt villkor.

Oavsett om frågan regleras i ett särskilt villkor är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan Bolaget och Trafikverket tydliggörs så att det klart framgår vem som ansvarar för den framtida driften och underhållet av VMS-anläggningen. Det måste även vara tydligt vem som ansvarar för avstängning av vägen vid en olycka och en handlingsplan för det fall VMS-anläggningen skulle falla behöver finnas där det klart framgår vem som ansvarar för omdirigering av trafiken och hur detta skulle ske.

MSB är intresserat av att ta del av material om framtida överenskommelser kring och utformning av VMS-anläggningarna.

I ansökningsmaterialet framkommer att en utökning av produktionen enligt ansökan kommer att påverka anläggningen ur ett risk- och säkerhetsperspektiv genom ökad lossning och lagring av vissa kemikalier. Med anledning av detta skriver Bolaget följande. *"För att möta detta kommer riskvärderingar att förnyas innan produktionsökningen tas i anspråk. Är riskerna inte tolerabla kommer riskreducerande åtgärder att rekommenderas"*. MSB anser att dessa riskvärderingar och föreslagna riskreducerande åtgärder ska tas fram och stämmas av i samverkan med tillsynsmyndigheten.

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) har anfört följande. HaV ser positivt på Bolagets förslag att leda om kylvattnet. Det är viktigt att inte utsläppsledningen lokaliseras i Svartviksfjärden så att den påverkar upp och nedströmsvandringen i Vaplebäcken. Det höga flödet och utsläppshastigheten kan inverka på möjligheterna till fiskvandring om utsläppsledningen lokaliseras för nära Vaplebäckens mynningsområde.

HaV har inget att invända mot Bolagets förslag till åtgärder när det gäller utsläpp av kväve.

Bolaget bör åläggas att inom ramen för ett kontrollprogram genomföra en biologisk och kemisk karakterisering när ansökt produktionsökning verkställts. Den inledande biologiska karakteriseringen bör omfatta test på tre trofinivåer: alger, kräftdjur och fisk. Detaljer kring innehållet i karakteriseringen kan fastställas i ett senare skede i samråd med tillsynsmyndigheten och Havs- och Vattenmyndigheten.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har såsom man slutligt bestämt anfört följande. Länsstyrelsen bedömer att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven enligt 6 kapitlet miljöbalken samt att ytterligare villkor bör föreskrivas samt att ett antal provotidsutredningar och provisoriska villkor bör föreskrivas enligt vad som framkommer nedan.

Förslag till slutliga villkor

Buller

Buller från anläggningen får som begränsningsvärde inte ge upphov till en högre ekvivalent ljudnivå vid bostadshus än:

55 dB(A) vardagar måndag - fredag kl. 06.00 - 18.00

45 dB(A) nattetid kl. 22.00 - 06.00.

50 dB(A) övrig tid

Momentana ljud nattetid kl. 22.00 - 06.00 får som begränsningsvärde inte överstiga 55 dB(A) vid bostäder.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immisionsmätning och/eller närfältsmätning och beräkning. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran dock minst en gång per år.

Efterbehandling

Bolaget skall senast inom tre år efter det att tillståndet vunnit laga kraft i samråd med tillsynsmyndigheten kartlägga eventuella behov, utifrån nuvarande kunskap om området, av undersöknings- och avhjälpandeåtgärder av mark, vatten inkl grundvatten, anläggningar och byggnader som kan ha förorenats av den tidigare verksamheten.

Redovisningen skall innehålla en tidsplan för successiv undersökning och åtgärdande av dessa.

Förorenad mark

Åtgärder inom fabriksområdena får inte ge upphov till spridning av föroreningar i mark eller vatten eller försvåra sanering av den redan förorenade marken.

Upphörande av verksamhet

Bolaget ska senast en månad efter att man fått kännedom om att verksamheten kommer att upphöra till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpande av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av föroreningsskador från verksamheten samt hur

riskbedömning ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget ska även anmäla avslutande av del av verksamheten till tillsynsmyndigheten. Myndigheten får därvid vid behov begära att Bolaget ger in en plan för avhjälpande enligt ovan.

Utsläpp till luft

Följande värden får som dygnsmedelvärden inte överskridas

Stoft	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt.
Totalt organiskt kol	10 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt.
Väteklorid.	10 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Vätefluorid	1 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Svaveldioxid	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Kväveoxider	400 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt

Följande värde får som dygnsmedelvärde inte överskridas mer än 3 % av dygnet under ett kalenderår.

Kolmonoxid	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
------------	--

Utsläppen kontrolleras genom kontinuerlig mätning. Den kontinuerliga mätutrustningen kontrolleras minst en gång per år genom jämförande mätning av ackrediterad mätkonsult.

Summan av utsläppen av nickel, kobolt och koppar får inte överstiga 0,5 mg/nm³ tg vid 11 % syrehalt.

Utsläppen ska kontrolleras genom provtagning av ackrediterad mätkonsult enligt gällande standardmetoder minst en gång per år.

Utsläpp till vatten

Utsläppet av kylvatten till Svartviksfjärden flyttas och att kylvattenutsläppet kopplas ihop med samma ledning som avloppsvattnet. Den exakta placeringen av utsläppstuben för kylvattenutsläppet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Vattenledningarna ska ha ett gemensamt utlopp senast 2015-12-31.

Avloppsreningsanläggningen ska snarast byggas ut med den teknik som ger störst effekt på framförallt rening av ammoniumkväve. Länsstyrelsen yrkar att kvävereningen av processavloppsvatten tas i drift senast 2015-12-31.

Bolaget ska senast 2 år efter att reningsverket är drifttaget efter utbyggnad lämna prøvotidsredovisningen U4.

Mängden vatten som får behandlas i brännugnen får högst uppgå till 10 000 m³ årligen.

Flöde och temperatur ska mätas kontinuerligt på utgående vatten från brännugnen.

Förslag till prøvotidsutredningar

Utsläpp till luft

U1. Bolaget ska under en prøvotid på två år utreda vad de genomförda åtgärderna gällande utsläpp av VOC ger för effekt på årsutsläppet vid ansökt produktion samt om ytterligare åtgärder för att reducera utsläppen av VOC är genomförbara.

U2. Bolaget ska under en prøvotid på två år utreda hur stora utsläppen av ammoniak blir vid utökad produktion samt utreda om det är möjligt att reducera utsläppen.

Prövotidsutredningarna U1 och U2 ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. I redovisningarna ska även förslag till slutliga villkor ingå.

Utsläpp till vatten

U3. Bolaget ska under en prøvotid på två år utreda det totala utsläppet av nickel, kobolt, koppar och zink till recipienten från brännugnen. I utredningen ska Bolaget redovisa möjliga åtgärder för att minska utsläppen samt redovisa hur utsläppet påverkas av utökad produktion.

I prøvotidsredovisningen U3 ska även förslag till slutliga villkor för utsläpp av nickel, kobolt, koppar och zink i kg/år sammantaget från kylvatten och reningsverk ingå.

U4. Bolaget ska efter det att kylvattenledningen och avloppsvattenledningen byggts ihop och reningsverket byggt ut genomföra en kemisk och biologisk karakterisering av kylvatten och avloppsvatten.

Prövotidsutredningarna U3 och U4 ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Förslag till prøvotidsvillkor:

P1. Utgående vatten från avloppsreningsverket får som riktvärde ej innehålla mer än

- 25 ton totalkväve per år.
- 20 ton TOC per år.

P2. Vatten som släpps ut från brännugnen får inte innehålla mer än:

Dioxiner och furaner	0,3 ng/1
Kvicksilver	0,03 mg/1
Kadmium	0,05 mg/1
Tallium	0,05 mg/1
Arsenik	0,15 mg/1
Bly	0,2 mg/1
Krom	0,5 mg/1
Koppar	0,5 mg/1
Nickel	0,5 mg/1
Zink	1,5 mg/1
Suspenderande ämnen	45 mg/1

Utsläppen kontrolleras genom att minst en gång per månad ta ut ett flödesproportionellt dygnsprov. Dioxiner och furaner mäts två gånger per år.

Miljönämnden i Sundsvalls kommun har beslutat

att tillstyrka Bolagets ansökan om tillstånd.

att föreslå att tillståndet förenas med villkor för reningsutrustningar, utsläpp till vatten, utsläpp till luft, energihushållning samt buller enligt miljökontorets förslag.

att föreslå utredningsvillkor för utsläpp till vatten av fosfor och nickel, dagvatten och markföroreningar enligt miljökontorets förslag

Villkorsförslag

Reningsanläggning för att rena processavloppsvatten från kväve ska installeras senast två år efter att tillståndet tagits i anspråk.

Allt kylvatten och renat avloppsvatten ska senast två år efter att tillståndet tagits i anspråk ledas i separat ledning till Svartviksfjärden. Bolaget ska vid planering, utformning och förläggning av ledningen samråda med tillsynsmyndigheten och miljökontoret, Sundsvalls kommun.

Bottenförlagd ledning i Vapelbäcken som använts för visst avloppsvatten ska senast två år efter att tillståndet tagits i anspråk ha tagits bort från bäcken. Bolaget ska vid planering och utförande av arbetena med borttagning samråda med tillsynsmyndigheten och miljökontoret, Sundsvalls kommun.

Det totala utsläppet av kväve får som årsmedelvärde inte överstiga 30 ton/år. Om utsläppet som månadsmedelvärde överstigit 3 ton ska Bolaget inom en månad efter att detta konstaterats underrätta tillsynsmyndigheten och redogöra för vilka åtgärder Bolaget vidtagit eller har för avsikt att vidta för att en upprepning inte ska ske.

Utsläpp av organiskt material mätt som TOC får som årsmedelvärde inte överstiga 20 ton per år. Om utsläppet som månadsmedelvärde överstigit 2 ton ska Bolaget inom en månad efter att detta konstaterats underrätta tillsynsmyndigheten och redovisa vilka åtgärder Bolaget vidtagit eller har för avsikt att vidta för att en upprepning inte ska ske.

Utredningsförslag

Utsläpp till vatten

Bolaget ska utreda hur utsläpp av kväve, TOC, fosfor och nickel kan begränsas. Resultaten av utredningarna ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast ett år efter det att ny anläggning för rening av processavloppsvatten installerats, tillsammans med förslag på slutliga villkor.

Dagvatten

Bolaget ska senast två år från det att tillståndet tagits i anspråk göra en detaljerad kartläggning av dagvattenförhållandena, samt ta fram förslag på åtgärder med syfte att förhindra att dagvatten som inte genomgått rening når Vapelbäcken.

Kartläggningen ska innehålla undersökningar av ytor där dagvatten uppstår, avrinning från dessa ytor, vart dagvattnet leds, dagvattnets innehåll av föroreningar och hur det renas.

Utsläpp till luft

Enligt en redovisning i senaste kompletteringen, daterad 2011-11-16, har utsläppen av VOC sjunkit från 60 ton per år 2007 till drygt 30 ton per år åren därefter. För 2011 uppskattas ännu lägre utsläppsmängder. Bolagets förslag till villkor på 80 ton VOC/år framstår då som tämligen generöst, även vid fördubblad produktion.

Villkorsförslag

Utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) från anläggningen får inte överskrida 60 ton per år. Om begränsningsvärdet överskrids ska Bolaget inom en månad efter att detta konstaterats underrätta tillsynsmyndigheten och redovisa vilka åtgärder Bolaget vidtagit eller har för avsikt att vidta för att en upprepning inte ska ske.

Markföroreningar

Det finns risk att föroreningar i mark sprids mot Vapelbäcken. Spridningen av föroreningar kan alltså vara en pågående påverkan från Bolagets verksamhet. Det finns därmed anledning att införa villkor i ett nytt tillstånd gällande undersökningar av markföroreningar. Bolaget har hänvisat till att markföroreningsfrågan ska behandlas som en tillsynsfråga. Miljönämndens mening är att Bolaget har ett eget ansvar för att ta reda på om spridning sker och i så fall begränsa denna spridning. Ansvaret begränsas inte av om tillsynsmyndigheten driver frågan eller inte.

Utredningsförslag

Bolaget ska senast två år från det att tillståndet tagits i anspråk genomföra undersökningar och ta fram förslag på åtgärder som behövs för att förhindra spridning av föroreningar

Energifrågor

Förstudien "Energisamarbete mellan Sundsvall Energi och Akzo Nobel i Stockviksverken" fokuserar inte primärt på energikartläggning inom Bolagets verksamhet. Några möjliga effektiviseringsområden nämns, vilket kan minska värme- och ångbehovet och därmed användningen av fossila bränslen:

- överskottsvärme från ångkondensat bör användas lokalt,
- energieffektivare alternativ till destruktionsugnen,
- nyttja gaser som idag facklas.

Ett nytt tillstånd bör förenas med villkor om att utföra energikartläggning och ta fram och regelbundet revidera en energiplan.

Den ovan nämnda förstudien visar dock att det finns stor potential för förbättringar inom energiområdet vid övriga delar av Stockviksområdet. Med en payoff-tid på 3 - 5 år går det att göra effektiviseringsåtgärder och investeringar som kommer att eliminera behovet av olja och dessutom producera elenergi från överskottsgaser i produktionen.

Villkorsförslag

Bolaget ska senast ett år från det att tillståndet tagits i anspråk ha genomfört en energikartläggning och tagit fram en energiplan för verksamheten, med syfte att så långt som möjligt effektivisera energianvändningen och upphöra med användning av fossila bränslen. Planen ska uppdateras regelbundet, men minst vartannat år.

Transporter

Övergång av transporter till järnväg anges som möjlig åtgärd med positiv miljöeffekt. Ansökan bör kompletteras med uppgifter om fördelningen av gods-transporter på olika trafikslag idag, och vilka möjligheter som finns att minska miljöpåverkan genom att öka transporter med järnväg/båt.

Kemikalieanvändning, produktutveckling,

Kemikalieanvändningen bör sammanställas i en kemikalielista, som innehåller uppgift om årlig förbrukning samt data om ingående ämnen inklusive om ämnena klassas som utfasnings- eller riskminskningsämnen.

Buller

Naturvårdsverkets riktvärden för buller har varit vägledande för vad som har ansetts som rimliga nivåer för bullerstörningar. Bullervärden har uttryckts som riktvärden för nivåer som ej bör överskridas, dels ett lägre värde vid nyetablering, dels ett något högre vid befintlig industri. Utgångspunkten har varit att vid befintliga verksamheter bör eftersträvas att komma ned i samma nivåer som för nyetablering. Bullerutredning som bifogats ansökan visar att Bolagets bidrag till bullernivåerna vid närmaste bostäder inte överstiger 40dB(A) som ekvivalent nivå, vilket motsvarar Naturvårdsverkets riktvärde för nyetablering. Miljökontoret förordar därför att begränsningsvärde för buller anges till 40 dB (A) nattetid, till skillnad från Bolagets förslag som bygger på riktvärdena för befintlig industri.

Villkorsförslag

Om nedan angivna ekvivalenta ljudnivåer överskrids vid närmaste bostäder ska Bolaget inom en månad efter det att detta har konstaterats underrätta tillsynsmyndigheten och redovisa vilka åtgärder Bolaget har vidtagit eller har för avsikt att vidta för att en upprepning inte ska ske,

50 dB(A) dagtid (kl. 06-18)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22) och
40 dB(A) nattetid (kl. 22-06)

Motsvarande ska gälla om den momentana ljudnivån vid bostäder nattetid överstiger 55 dB(A).

Förslag till bemyndiganden

Tillsynsmyndigheten bör bemyndigas meddela de villkor som behövs med anledning av

- undersökningarna och förslagen i utredningsvillkoren kring dagvatten och förorenad mark.
- Bolagets energikartläggning och energiplan.

Bolaget har i bemötande sammanfattningsvis anfört följande.

Säkerhetsrapport

Bolaget åtar sig att, senast 6 månader innan nytt tillstånd tas i anspråk, inge en ny uppdaterad säkerhetsrapport för befintlig verksamhet beaktande spridningsberäkningar m.m. för 70 000 ton utlevererad produkt. Därmed kommer även de skadehändelser som anges i "Bilaga 2 Närboendetabell" att beaktas.

Trafikverket har ansvaret för utförande av riskanalyser vid planering av den nya E4:an. För att minska risker vid ett eventuellt gasutsläpp från Bolaget har Trafikverket beslutat om följande åtgärder:

- Flytt av nya E4 så långt västerut i vägkorridoren som möjligt.
- Installation av VMS-anläggning, Variabla Meddelande Skyltar.
- Installation av gasanalysutrustning (DOAS - Differentiell Optisk Absorptions-spektroskopi) i anslutning till Akzo Nobel Surface Chemistry.

Ett eventuellt utsläpp av gaserna ammoniak, metylklorid och DMA kommer att detekteras direkt med DOAS-tekniken. Vid utsläpp skickas automatiskt signal till anläggningar i trafikplatserna Nolby och Stockvik innebärande avstängning av E4 samt omledning av trafikanterna till kustvägen (nuvarande E4). Med ovanstående åtgärder anses riskerna vara godtagbara.

Trafikverket ansvarar för inköp, installation, drift och underhåll av all utrustning som behövs för att detektera utsläpp samt varna trafikanter på vägen. Samråd sker återkommande mellan Bolaget och Trafikverket. Trafikverket planerar att ha utrustningen installerad och igångsatt under hösten 2013, så att den är fullt intrimmad i god tid innan ny E4 börjar trafikeras.

Bolaget godtar en provotidsutredning avseende det totala utsläppet av nickel till vatten från förbränningsugnen. Bolaget föreslår att provotidsredovisning med förslag på åtgärder och villkor ska ges in till Mark- och miljödomstolen senast 6 månader efter lagakraftvunnen dom.

Buller

Bolaget vidhåller att beräkning och mätning av buller ska ske för hel nattperiod respektive kvällsperiod samt dagperiod.

Förorenad mark

Bolaget står fast vid vad som tidigare framförts avseende förorenad mark och efterbehandling.

Kemikaliehantering

Bolaget föreslår följande villkor avseende kemikaliehanteringen.

”Alla tankar som används för lagring av råvaror, mellanprodukter samt produkter ska vara invallade senast under 2015. Senast 2018 ska alla äldre invallningar avsedda för brandfarliga varor kunna innehålla den största tankens volym jämte 10 % av övriga tankars volym inom invallningen.”

”Produkter som lagras i för transport avsedda behållare får förvaras utomhus på hårdgjord yta på sådant sätt att eventuella utsläpp inte förorenar mark och miljö.”

Bolaget klassificerar kemikalier i enlighet med Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7). Bolagets åtagande att invalla kemikalietankar avser även nya tankar.

Förbränningsugn

I de sedan länge benämnda förbränningsugnarna behandlas vatten som inte lämpar sig att ledas till avloppsledningsverket. Till betydande del är det vattnets innehåll av koksalt (natriumklorid) som motiverar behandling av vattnet i förbränningsugnarna.

I bifogad sammanställning redovisas de uppgifter som efterfrågats med hänvisning till 22 kap. 25 b § miljöbalken. Bolagets uppfattning är dock att det inte är fråga om avfallsförbränning i den mening som avses med förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Mer rättvisande är verksamhetskod 90.380 avseende behandling av farligt avfall som uppkommer i den egna verksamheten.

Till övervägande del tillförs vatten till ugnarna. Vattnet ångar bort. Någon förbränning av vattnet i språklig eller fysikalisk mening kan inte anses ske. Förutom vatten tillförs ugnarna VOC-haltig gas som förbränns i syfte att minska utsläppen av VOC samt för att begränsa oönskad lukt från anläggningen. Det må i sammanhanget noteras att förbränning av gas inte omfattas av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Den VOC-haltiga gasen bidrar energimässigt till att förånga vattnet som tillförs ugnarna.

Den hantering som sker i ugnarna genom förbränning av gas och värmebehandling av vattnet, har ingen tydlig bäring mot förordningen (2013:253) om förbränning av avfall. Utsläppen från ugnarna kännetecknas av små totala mängder av bl.a. koksalt. Eftersom saltet inte förbränns uppstår stoftutsläpp bestående av saltpartiklar. Den totala omfattningen är som nämnts låg.

I syfte att tillförsäkra skäliga utsläppsvillkor, godtar Bolaget, de villkor som länsstyrelsen föreslagit i aktbil. 61 enligt följande.

10 000 m³ vatten får behandlas i anläggningen årligen.

Utsläpp till luft

Följande värden får som dygnsmedelvärden inte överskridas:

Stoft	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Totalt organiskt kol	10 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Väteklorid	10 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Vätefluorid	1 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Svaveldioxid	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
Kväveoxider	400 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt

Följande värde får som dygnsmedelvärde inte överskridas mer än 3 % av dygnet under ett kalenderår:

Kolmonoxid	50 mg/nm ³ tg vid 11 % syrehalt
------------	--

Utsläppen kontrolleras genom kontinuerlig mätning. Den kontinuerliga mätutrustningen kontrolleras minst en gång per år genom jämförande mätning av ackrediterad mätkonsult.

Summan av utsläppen av nickel, kobolt och koppar får inte överstiga 0,5 mg/nm³ tg vid 11 % syrehalt.

Utsläppen kontrolleras genom provtagning av ackrediterad mätkonsult enligt gällande standardmetoder minst en gång per år.

Utsläpp till vatten

Flöde och temperatur ska mätas kontinuerligt på utgående vatten från brännugnen.

Som prøvotidsvillkor gäller att:

Vatten som släpps ut från förbränningsugnen får inte innehålla mer än:

Dioxiner och furaner	0,3 ng/l
Kvicksilver	0,03 mg/l
Kadmium	0,05 mg/l
Tallium	0,05 mg/l
Arsenik	0,15 mg/l
Bly	0,2 mg/l
Krom	0,5 mg/l
Koppar	0,5 mg/l
Nickel	0,5 mg/l
Zink	1,5 mg/l
Suspenderade ämnen	45 mg/l

Utsläppen kontrolleras genom att minst en gång per månad ta ut ett flödesproportionellt dygnsprov. Dioxiner och furaner mäts två gånger per år. Slutliga villkor för utsläpp till vatten fastställs efter en prøvotidsutredning.

Bolaget föreslår en prøvotid om två år.

Spridning av föroreningar i mark

Vid markundersökningar 2011 detekterades BTEX, dvs. de aromatiska kolvätena bensen, toluen, etylbensen och xylen. Dock var nivåerna sådana att inga åtgärder fordrades. Kontroll har även utförts i den intilliggande processhallen där ingen förekomst av BTEX kunde detekteras. Bolaget har för avsikt att även vid framtida markundersökningar ha parametern BTEX som standard för kontroll. Bolaget anser mot bakgrund av ovanstående att det inte är nödvändigt med ett särskilt villkor som reglerar frågan avseende undersökningar och åtgärdsplaner för att förhindra spridning av föroreningar i mark.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen bedömer att den i målet redovisade miljökonsekvensbeskrivningen och de samråd som hållits med berörda, uppfyller de krav som kan ställas med stöd av 6 kap. miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därför godkännas och läggas till grund för prövningen.

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen konstaterar att Bolagets verksamhet bedrivits under lång tid i Sundsvall och Stockviksverken, inom ett område som enligt gällande planer är avsett för industriändamål. Bolagets verksamhet strider därmed inte mot några planbestämmelser. Något hinder i övrigt mot själva lokaliseringen finns enligt mark- och miljödomstolen ej och annan lokalisering av verksamheten är således inte aktuell i detta fall.

Bolagets ansökan innebär en fördubbling av den redan tillståndsgivna produktionen. Denna utökning kan enligt Bolaget i princip ske genom trimning av verksamheten. Prövningen omfattar en omprövning av Bolagets hela verksamhet.

Mark- och miljödomstolen bedömer att Bolaget uppfyller miljöbalkens hänsynsregler. Den sökta verksamheten bidrar inte till att någon miljö kvalitetsnorm över-skrids. Domstolen konstaterar att Bolagets nuvarande produktion med viss marginal understiger nuvarande tillståndsgivna produktionsvolym samt att ingen remissmyndighet motsatt sig Bolagets nu ansökta produktion.

Mark- och miljödomstolen finner vidare att Bolaget uppfyller kraven i 2 kap. miljöbalken, de s.k. hänsynsreglerna. Inte heller i övrigt finner domstolen skäl att neka bolaget ansökt tillstånd. Tillstånd till den sökta verksamheten ska därför medges.

Bolaget har yrkat att tillståndet ska bestämmas till en mängd av ”70 000 ton utlevererade” produkter. Detta får till följd att Bolaget, om man så önskade, under ett år skulle kunna producera en betydligt större mängd än 70 000 ton och lagerhålla den mängd som överskrider 70 000 ton, om man i övrigt följer villkoren. Ett sådant förfarande kan inte vara avsikten med tillståndsgivningen. Det skulle även försvåra möjligheterna för tillsynsmyndigheten att kontrollera Bolagets verksamhet genom miljörapporten. Mark- och miljödomstolen föreskriver därför att tillståndet ska avse producerad mängd.

Uppskjutna frågor m.m.

Allmänt

Bolaget har föreslagit att de utredningar man åtagit sig att utföra, i de flesta fall ska redovisas två år efter det att man tagit tillståndet i anspråk. Det är upp till Bolaget att besluta om man avser att ta tillståndet i anspråk eller ej. Således finns det en inte obetydlig risk att Bolaget väljer att inte ta tillståndet i anspråk. Om mark- och miljödomstolen således godtar de förslag Bolaget lämnat, skulle vissa villkor och provisoriska föreskrifter vara betydelselösa om Bolaget väljer att inte ta tillståndet i anspråk. För de flesta villkor som nu är ifråga, finns skäl att, oberoende av om det nya tillståndet tas i anspråk eller ej, reglera utsläpp samt andra frågor i verksamheten. Utredningarna måste därför inskickas en viss tid efter det datum då domen vinner laga kraft. Bolagets förslag ändras i enlighet därmed. Det innebär att Bolaget erhåller en något kortare tid än vad man yrkat att göra dessa utredningar. Emellertid borde det i alla fall delvis även ligga i Bolagets eget intresse att snarast möjligt erhålla besked om vilka slutliga villkor som ska gälla för verksamheten.

Mark- och miljödomstolen har samlat utredningarna till så få redovisningstillfällen som bedöms praktiskt genomförbart.

Energifrågor

Naturvårdsverket har föreslagit, och Bolaget har accepterat, att under en prövotid utreda vissa frågor. Mark- och miljödomstolen fastställer i domen vad Bolaget accepterat med tillägget att även frågan om möjligheten att tillvarata energi från förbränningsanläggningen, vilket Naturvårdsverket yrkade i sitt slutliga yttrande, ska redovisas.

Förbränningsanläggningen

Sent under handläggningen uppmärksammades frågan om hur anläggningen för "förbränning" av processvatten skulle klassas; som en förbränningsanläggning eller som en anläggning för behandling av avfall som uppkommer i den egna verksamheten.

Om anläggningen klassas som förbränningsanläggning uppfyller verksamheten inte de bestämmelser som framgår av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall varför verksamheten omedelbart måste avbrytas. Sagda förordning trädde i kraft den 18 juni 2013.

Mot bakgrund av vad Bolaget har uppgett i yttrande efter huvudförhandlingen, finner mark- och miljödomstolen att nämnda anläggning för närvarande **inte** kan klassas som en förbränningsanläggning, utan som en anläggning för behandling av avfall som uppkommer i den egna verksamheten. Avgörande av slutliga villkor för utsläpp av skrubbevatten från anläggningen bör därför i likhet med vad Länsstyrelsen yrkat, uppskjutas under en prövotid. Bolaget har i princip medgivit detta och även medgett att ett antal villkor, som delvis motsvarar vad som föreskrivs i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall, föreskrivs för verksamheten. Dessa förslag fastställs nu därför som prövotidsföreskrifter.

Länsstyrelsen har slutligt yrkat att utredning av utsläpp av fyra olika metaller till vatten från förbränningsanläggningen ska göras, vilket Bolaget medgivit. Mark- och miljödomstolen finner att en sådan utredning bör göras av samtliga de parametrar som omfattas av den provisoriska föreskriften P3, trots att analys av utsläppt skrubbevatten skett tidigare. Utredningen ska kvantifiera och redovisa utsläppta mängder av ämnena samt redovisa vilka möjligheter det finns att reducera de utsläpp som har störst miljöpåverkan samt eventuella kostnader härför.

Enligt fast praxis ska villkor bestämmas som begränsningsvärden. Undantag kan i vissa fall göras beträffande provisoriska föreskrifter. Mark- och miljödomstolen har, beträffande den provisoriska föreskriften P3 (till skillnad från de provisoriska föreskrifterna P1 och P2), föreskrivit att utsläppsbegränsningarna beträffande halter av föroreningar i skrubbevatten från förbränningsanläggningen, ska gälla som riktvärde pga. den osäkerhet som råder beträffande storleken av dessa utsläpp. Mark- och miljödomstolen finner detta skäligt.

Reningsanläggningen m.m.

Bolaget har i ansökan föreslagit att utsläpp från reningsanläggningen som är avsedd att modifieras ska sättas på prövotid. Remissmyndigheterna har inte haft något att invända mot detta. Bolaget har även efter förslag från remissmyndigheterna medgett

att en kemisk/biologisk karaktärisering av avloppsvattnet ska göras när modifieringen av reningsanläggningen är klar.

Naturvårdsverket och Länsstyrelsen har yrkat att ett begränsningsvärde beträffande det totala utsläppet av kväve och COD per år fastställs. Bolaget har motsatt sig detta och yrkat att inga begränsningar ska gälla för utsläppet under ett kalenderår.

I ansökan har Bolaget emellertid anfört att man kommer att klara de villkor som nu gäller beträffande utsläpp av dessa ämnen, trots att produktionen fördubblas. För närvarande gäller villkor om 50 tons begränsning av utsläpp av både kväve och COD per år.

Mark- och miljödomstolen gör i detta hänseende följande bedömning. Då utsläpp av dessa ämnen är satta på provotid, talar detta för att Bolaget bör erhålla relativt vida begränsningar av det totala utsläppet under ett kalenderår eftersom det fortfarande inte är helt klarlagt hur stora utsläppen i verkligheten kommer att bli. Emellertid gäller enligt den provisoriska föreskriften, utsläpp av dessa ämnen per månad enbart 10 av 12 månader per år. För att inte lämna två månader helt oreglerade, fastställer mark- och miljödomstolen därför en begränsning av utsläppen av COD och kväve även per år. Mark- och miljödomstolen finner att det är skäligt att, med beaktande av att Bolaget uppgett att man klarar nuvarande utsläppsgränser trots fördubblad produktion, begränsa årsutsläppen till vad Naturvårdsverket och länsstyrelsen yrkat. Domstolen fastställer därför årsutsläppen beträffande kväve och COD till 50 ton vilket motsvarar ett medelvärde om ca 4,2 ton per månad.

Länsstyrelsen har föreslagit och Bolaget har medgivit att förutsättningslöst utreda möjligheten att reducera mängden ammoniak i facklan. Mark- och miljödomstolen fastställer ett sådant utredningsvillkor som ska redovisas till tillsynsmyndigheten. Någon provisorisk föreskrift angående utsläppsbegränsningar bedöms nu inte nödvändig. Även här ändrar mark- och miljödomstolen villkorsförslaget så att tidpunkten för inlämnande av utredningen bestäms i förhållande till den tidpunkt då domen vinner laga kraft.

Även övriga i domen meddelade utredningar, provotidsförfaranden samt provisoriska föreskrifter har Bolaget medgett under tiden prövningen har pågått.

Slutliga villkor

Markundersökningar

Bolaget och remissmyndigheterna är i princip eniga beträffande huvuddelen av de slutliga villkoren. Beträffande vissa mindre frågor skiljer sig åsikterna åt. Så t ex har både Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd framfört yrkanden beträffande

villkor om markundersökningar. Bolaget har motsatt sig detta. Med beaktande av de uppgifter Bolaget anfört beträffande resultatet av den tidigare utförda undersökningen, där det inte framkommit något som tyder på att några större mängder föroreningar i marken förekommer, delar mark- och miljödomstolen Bolagets uppfattning att frågan om markföroreningar mycket väl kan regleras av tillsynsmyndigheten genom förelägganden inom dess tillsynsarbete.

För att tillsynsmyndigheten ska kunna erhålla tillräcklig tid för sitt arbete vid en eventuell nedläggning av verksamheten, bör dock ett villkor föreskrivas om att Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten i god tid innan en sådan nedläggning sker. Bolaget har medgett ett sådant villkor.

Buller

Länsstyrelsen har även yrkat att ekvivalentvärden för buller ska mätas och beräknas per timme, något som Bolaget har motsatt sig. Bolaget har i stället yrkat att mätning och beräkning av detta värde ska ske över hela den avsedda tiden för resp. dag, kväll och natt. Mark- och miljödomstolen finner att ett betraktelsesätt enligt Bolagets uppfattning kan accepteras beträffande dag och kväll, men att länsstyrelsens villkorsförslag är skäligt beträffande nattvärden. Villkoret bör därför fastställas i enlighet därmed.

Säkerhet

Bolaget har föreslagit, och remissmyndigheterna har godkänt ett villkor om att Bolaget minst sex månader innan man tar ett nytt tillstånd i anspråk, ska lämna in en uppdaterad säkerhetsrapport. Mark- och miljödomstolen finner detta vara mindre tillfredsställande för det fall Bolaget inte avser att ta tillståndet i anspråk, eller för det fall Bolaget tar tillståndet i anspråk innan sexmånadersintervallet har utlöpt. Domstolen ändrar därför villkoret så att den nya säkerhetsrapporten ska vara inlämnad senast sex månader efter det att tillståndet vunnit laga kraft.

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att föreskriva andra villkor beträffande säkerhet.

Utsläpp till luft

Bolaget har accepterat att ett förslag från länsstyrelsen beträffande utsläpp till luft från förbränningsanläggningen fastställs av mark- och miljödomstolen. Mark- och miljödomstolen godtar värdena i detta förslag men ändrar skrivningen på så sätt att villkoret delas upp på flera villkor samt i övrigt också så att det klarare framgår vad villkoren avser

Utsläpp till vatten

Vid anläggningen förekommer utsläpp till vatten i form av

- renat processavloppsvatten från reningsverket som avleds till Svartviksfjärden
- dagvatten från tak och asfalterade ytor som avleds till Svartviksfjärden
- rent kylvatten som avleds direkt till Vaplebäcken
- s.k. ”kyl”vatten, (eg. orent skrubbevatten) från förbränningsanläggningen, som avleds till ledning i Vaplebäcken och som i sin tur leder till Svartviksfjärden

I vissa inlagor förekommer således benämningen ”kylvatten” och där man då avser både det rena kylvattnet och det orena skrubbevattnet.

Bolaget anförde i ett tidigt skede att ett sätt att minska halterna i utsläppen var att analysera prover från ett sammanslaget avloppsvatten och rent kylvatten vilket remissmyndigheterna reagerade negativt på. Mark- och miljödomstolen erinrar därför om vad som exempelvis framgår av 11 b § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bolaget har föreslagit att flera utsläpp ska samlas i ett gemensamt utlopp vilket kan vara riktigt, eftersom en utspädning och blandning av olika vatten ger mindre temperaturskillnader och lägre halter av föroreningar om renat processavloppsvatten blandas med rent kylvatten som är uppvärmt, än om avloppsvattnet och kylvattnet hade egna utsläppspunkter. Mot detta står att fler miljöbelastande parametrar samlas i en utsläppspunkt, varför i värsta fall en negativ effekt av detta skulle kunna uppstå. Mark- och miljödomstolen föreskriver inget villkor i den delen.

Vattenledningen i Vaplebäcken

Bolaget har åtagit sig att ta upp den s.k. kylvattenledningen (eg. skrubbevattenledningen) i Vaplebäcken när den nya ledningen har installerats och tagits i drift. Man har även anført att det av miljöskäl kan finnas anledning att låta ledningen ligga kvar i bäcken. Mark- och miljödomstolen delar denna uppfattning. Ett villkor bör därför utformas på sätt som framgår av domen. Därtill har, som miljönämnden framfört, kommunen starka skäl att engagera sig i frågan. Nämnden bör därför erhålla möjlighet att delta i samrådet och framföra sina synpunkter där. Nämnden bör däremot inte ha avgörande inflytande över om frågan eventuellt ska överlämnas till mark- och miljödomstolen.

Övrigt

Länsstyrelsen har i vissa villkorsförslag även föreslagit relativt detaljerade skrivelser om hur mätning av utsläppen ska ske. Bolaget har accepterat detta. Mark-

och miljödomstolen finner ett sådant förfarande mindre bra. Om mätningen, exempelvis pga. omarbetning av en föreskrift rörande mätförfarandet behöver ändras, medför detta att Bolaget är tvunget att ansöka om ändring av villkor hos mark- och miljödomstolen. Betydligt enklare blir förhållandet beträffande frågan om hur mätning ska ske, om detta i stället regleras i kontrollprogrammet, då i så fall Bolaget kan ansöka om ändring av detta hos tillsynsmyndigheten.

Beträffande de provisoriska föreskrifterna finner emellertid mark- och miljödomstolen att skrivningen beträffande frågan om hur mätning ska ske, kan finnas med som en del av dessa föreskrifter. De provisoriska föreskrifterna avses enbart gälla under en begränsad tid och en skrivning i kontrollprogrammet angående hur mätning av utsläpp som regleras av provisoriska föreskrifter ska ske, kommer med nödvändighet att ta en viss tid, varför ett sådant förfarande blir mindre meningsfullt. Naturvårdsverket har också anfört att mätningsförfarandet bör framgå i de provisoriska föreskrifterna.

Mark- och miljödomstolen föreskriver även slutliga villkor i de avseenden som Bolaget medgett detta utan att lämna egna villkorsförslag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (DV 425)

Överklagande senast den 18 februari 2014. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Lars Nyberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars Nyberg, ordförande, tekniska rådet Ove Eriksson samt de särskilda ledamöterna Bengt Hultman och Uno Norberg.

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.